

Pro každého, koho zajímá sdílení elektřiny

Velký průvodce komunitní energetikou v Česku

e-on

Co to je
komunitní
energetika

Jak funguje
sdílení elektřiny

Komunitní energetiku využijí
rodiny, obce i podnikatelé

Harmonogram
Lex OZE II

Zelená energie od lidí pro lidi

Kateřina Stehlíková

*vedoucí oddělení
Produktových inovací*

Šárka Fialová

*vedoucí oddělení
Podpory & obslužných procesů*

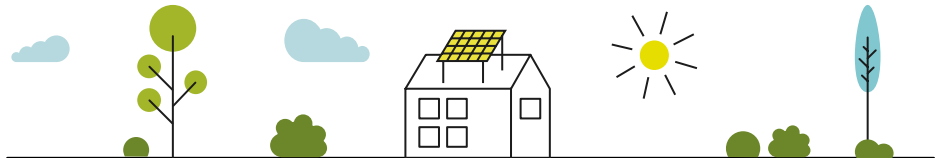
Komunitní energetika v Česku nabírá na obrátkách. Každý teď může vyrábět energii z obnovitelných zdrojů a sdílet ji napříč celou zemí. Ať už z chalupy do paneláku, ve firmě nebo v obci.

Zásadní bylo přijetí novely energetického zákona, tzv. Lex OZE II, která je účinná od 1. 7. 2024 a upravuje sdílení elektřiny distribuční soustavou. Jednotlivá opatření se „uvolňují“ postupně, zatím můžete energii sdílet v provizorním režimu a naplno by vše mělo fungovat od poloviny roku 2026.

Co všechno komunitní energetika přinese? Jak přesně sdílení funguje? Jak se zapojit? Udělte si v komunitní energetice pořádek – provedeme vás vším, co je důležité.

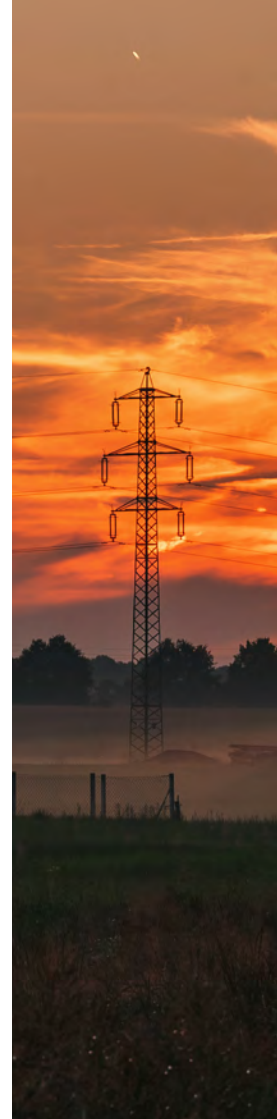
Projekty komunitní energetiky mohou mít různou podobu, pro inspiraci vám přinášíme několik příkladů z Česka i ze zahraničí. Na konci průvodce najdete checklist, který vás provede zapojením do sdílení krok po kroku.

Hezké čtení.

Obsah

Komunitní energetika: Co to je	5
Komunitní energetika je pro všechny	6
4 největší přínosy komunitní energetiky	8
Co o komunitní energetice říká zákon	10
Sdílení elektřiny: Jak funguje a pro koho je	13
Do sdílení elektřiny se může zapojit kdokoli	14
Sdílení v praxi: Aktivní zákazník	16
Sdílení v praxi: Energetické společenství	18
Rozdíly: Aktivní zákazník vs. Energetické společenství	20
Sdílení v jednom objektu bez poplatků za distribuci	21
Proč ke sdílení potřebujete chytrý elektroměr	22
Alokační klíč a index priorit	24
Kolik za sdílení elektřiny zaplatíte	26
Příklady: Komunitní energetiku využijí rodiny, obce i podnikatelé	29
Příklad: Z chalupy do paneláku	30
Příklad: Sdílení se sousedy	32
Příklad: Sdílení elektřiny v obci	34
Příklad: Průmyslový areál či supermarket	35
Checklist: Jak na sdílení elektřiny krok po kroku	36
Harmonogram Lex OZE II	38

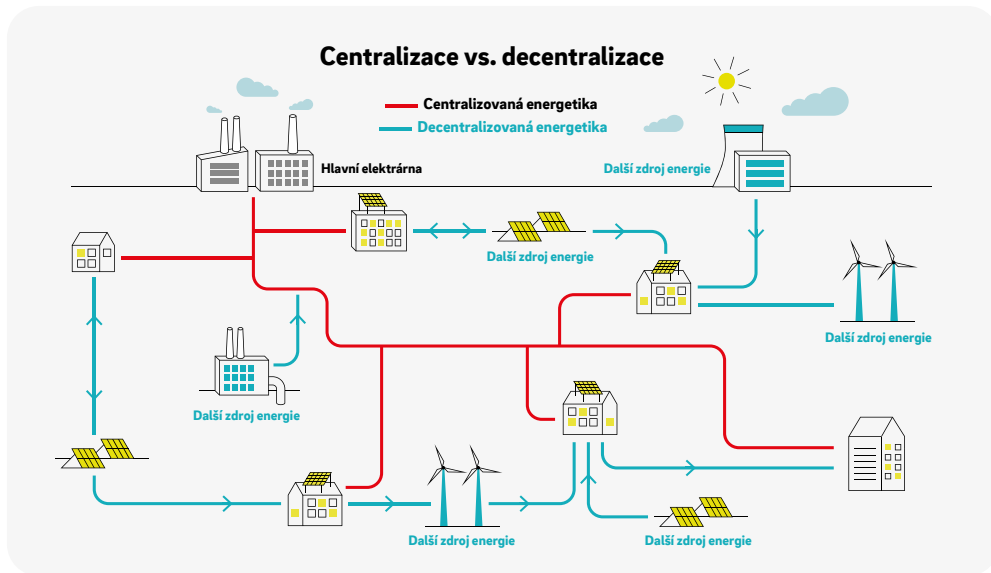

Komunitní energetika: Co to je

Komunitní energetika je systém, ve kterém občané, obce nebo firmy vyrábějí energii a vzájemně ji mezi sebou sdílí. Jde o nový, decentralizovaný model fungování energetického trhu.

Doposud byl trh s elektřinou značně centralizovaný. Elektrárny vyráběly elektřinu a ta se rozváděla do domácností a firem. Nově mohou elektřinu dodávat lidé lidem.

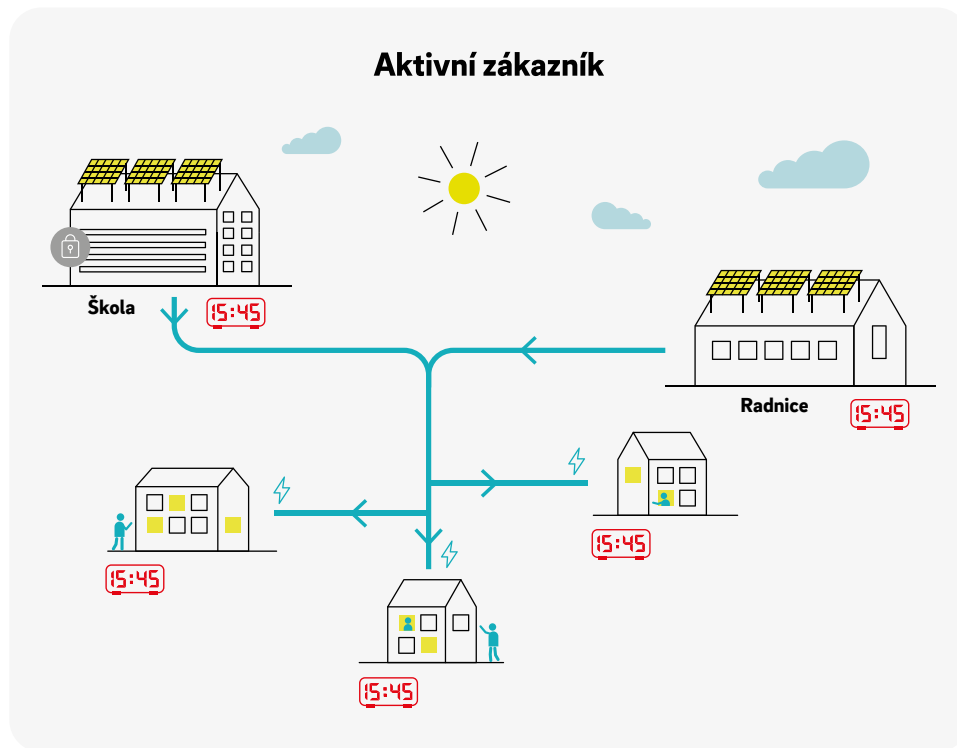
Výroba energie už není výsadou pouze velkých hráčů, ale spouští drobných výrobců.

Komunitní energetika je pro všechny

Do komunitní energetiky se může zapojit kdokoliv. Jednotlivci, skupina sousedů, firmy nebo obce. Buď jako výrobce, který vyrobenou energii sdílí s ostatními, nebo odběratel, který se jen zapojí do komunity a odebírá od výrobců čistou energii.

Přidat se můžete do stávající komunity, třeba u vás v obci, případně si vlastní založit.

Obrovská příležitost je to například pro obce, které mohou střechy svých úřadů, kulturních center atp. osadit fotovoltaickou elektrárnou a vyrobenou elektřinu pak sdílet například svým dalším odběrným místům.

Ukázka sdílení v obci.

Hlavním přínosem sdílení elektřiny je, že na jednom místě můžete elektřinu vyrábět a na jiném místě ji v ten stejný čas spotřebovat – respektive **v daném 15minutovém intervalu**, třeba od 13:00 do 13:15.

Například máte chalupu v Beskydech s fotovoltaickou elektrárnou, kde vyrábíte elektřinu, a spotřebováváte ji ve svém bytě v Hradci Králové. Nebo ji sdílíte se svými rodiči v Praze.

Sdílení je možné bez ohledu na distribuční soustavu, ke které je odběrné místo připojeno. Energie se samozřejmě nikam fyzicky nepřeposílají, jde o účetní operaci – v místě výroby pošlete určené množství energie do sítě a v místě spotřeby vám distributor stejné množství energie umožní odebrat.

Z jakých obnovitelných zdrojů lze v Česku vyrábět energie?

- ✓ Nejčastěji se u nás setkáte s **fotovoltaickými elektrárnami**, které mění světelnou energii ze slunce na elektrickou energii.
- ✓ Zatím příliš nevyužíváme potenciál výroby energie z větru. V roce 2022 jsme podle Wind Europe měli větrných elektráren 12× méně než u sousedů v Rakousku a 11× méně než v Polsku.
- ✓ Čistou energii můžeme vyrábět také pomocí **vodní elektrárny, biomasy** (např. spalováním dřevní štěpky, slámy, odpadu z restaurací) a nebo z **geotermální energie**. Tu využívají například tepelná čerpadla země-vzduch, která odebírají teplo ze země.

4 největší přínosy komunitní energetiky

#1 Větší energetická soběstačnost

Díky komunitní energetice nebudou lidé a firmy tolik závislí na nákupu elektřiny od obchodníka. Cenu sdílené elektřiny si navíc určují členové skupiny sdílení sami.

#2 Lepší využití potenciálu obnovitelných zdrojů

Mnoho majitelů rodinných domů má dostatečně velké střechy na to, aby si nainstalovali větší fotovoltaické elektrárny, než reálně potřebují pro svou vlastní spotřebu.

Díky komunitní energetice mohou prostor své střechy využít naplno a energii, kterou sami nespotřebují a normálně by pro ni neměli využití, sdílet s dalšími lidmi.

#3 Šetrnost k životnímu prostředí

Komunitní energetika je založená na výrobě především čisté energie, ze zdrojů, které nikdy nevyčerpáme – slunce, větru nebo vody. Přispívá proto k dekarbonizaci a urychluje přechod od fosilních paliv k nízkoemisním a bezemisním zdrojům.

#4 Posílení komunity

Každá skupina sdílení si sama rozhoduje, za kolik peněz bude vyrobenou elektřinu sdílet mezi ostatní členy. Může to být zdarma nebo třeba za částku nižší než jsou klasické dodávky elektřiny od dodavatelů. Díky tomu může komunitní energetika pomoci ekonomicky slabším domácnostem. Pro příklad: obec může sdílet levnou energii se seniory nebo s lidmi, kteří žijí sami a vydávají za energie vysoké procento svých příjmů.

Co o komunitní energetice říká zákon

Ačkoliv komunitní energetika už dlouho funguje v zemích jako Rakousko nebo Španělsko, do Česka se pořádně dostala až v roce 2024. Zásadní bylo přijetí novely energetického zákona Lex OZE II, která umožňuje **sdílení elektřiny s využitím distribuční soustavy**.

Novela představuje dvě skupiny takového sdílení – Aktivní zákazník a Energetické společenství. Skupina Aktivní zákazník může mít maximálně 11 odběrných míst, skupina Energetické společenství až 1 000.

Abyste mohli elektřinu sdílet, musíte se stát členem skupiny sdílení: buď si ji založíte, nebo se přidáte do nějaké stávající. Mozkem systému sdílení je Elektroenergetické datové centrum (EDC), které funguje od srpna 2024. Samotné sdílení elektřiny je možné od 1. září 2024.

Lex OZE II je jen začátek

Přijetí novely odstartovalo komunitní energetiku a zároveň roztočilo **kolotoč další legislativních změn** – Lex OZE II bude nabíhat postupně a první dva roky bude sdílení elektřiny fungovat v omezeném režimu. Přesný harmonogram najdete na konci tohoto průvodce.

Dočasná omezení se týkají zejména skupin sdílení v energetickém společenství, které jsou určené pro větší projekty. Společenství zatím nemohou sdílet napříč celou zemí, ale jen mezi třemi sousedními obcemi s rozšířenou působností nebo na území města Prahy. Mají také omezený počet členů, maximum je zatím 1 000.

Nové pojmy: Udělejte si v nich pořádek

Narazíte na ně v tomto průvodci, v médiích a dost možná i při diskuzi s přáteli.

Aktivní zákazník

– skupina sdílení, do které se může zapojit až 11 členů a kteří mohou elektřinu sdílet

napříč celým Českem. Ideální pro menší nebo pilotní projekty, třeba při sdílení v rodině, se sousedy nebo v malé obci.

Energetické společenství

– skupina sdílení, do které se může přidat až 1 000 odběrných míst. Zapojit se mohou jednotlivci, firmy i celé skupiny sdílení. Sdílení je dočasně územně omezeno, a elektřinu tak můžete sdílet nejvýše ve 3 sousedících obcích s rozšířenou působností nebo v Praze.

Rozlišujeme mezi **občanským energetickým společenstvím** (OES), které se v českém zákoně nazývá jako energetické společenství a **společenstvím pro obnovitelné zdroje** (SOZE). SOZE může kromě elektřiny sdílet i jinou formu energie – a členy se nemohou stát velké podniky.

Elektroenergetické datové centrum (EDC)

– nový subjekt, který bude sloužit jako „mozek“ sdílení elektřiny v Česku. U EDC budete registrovat skupiny sdílení a slouží

k poskytování aktuálních informací o výrobě a spotřebě jednotlivých členů.

Více informací najdete [na webu EDC](#).

Sdílení elektřiny: Jak funguje a pro koho je

Sdílení je základní princip komunitní energetiky a funguje tak, že zatímco na jednom místě vyrobíte elektřinu, na jiném místě ji můžete ve stejný čas spotřebovat – respektive v daném 15minutovém okně, třeba od 13:00 do 13:15.

Jak to může vypadat? Fotovoltaika na škole pohání domov důchodců a zároveň radnici. Elektřina z větrné elektrárny ve stejný čas proudí do domácností v celé vesnici. Fotovoltaika na chalupě zásobuje vaše rodiče na druhé straně Česka.

Z obnovitelného zdroje vyrobíte energii a pak ji pošlete dál.

Do sdílení elektřiny se může zapojit kdokoliv

Abyste mohli elektřinu sdílet, musíte se stát členem tzv. skupiny sdílení (tedy buď ji založit, nebo se přidat do nějaké existující). Na výběr máte ze **tří skupin sdílení**:

Aktivní zákazník

– maximálně 11 členů, sdílení je možné napříč celým Českem.

Energetické společenství

– sdílení je prozatím omezeno na 1 000 členů a platí i územní omezení.

Sdílení v objektu za jednou domovní skříní

– typicky v bytovém domě. Tento typ sdílení je v Česku možný už od 1. 1. 2023.

Co je dobré vědět dopředu

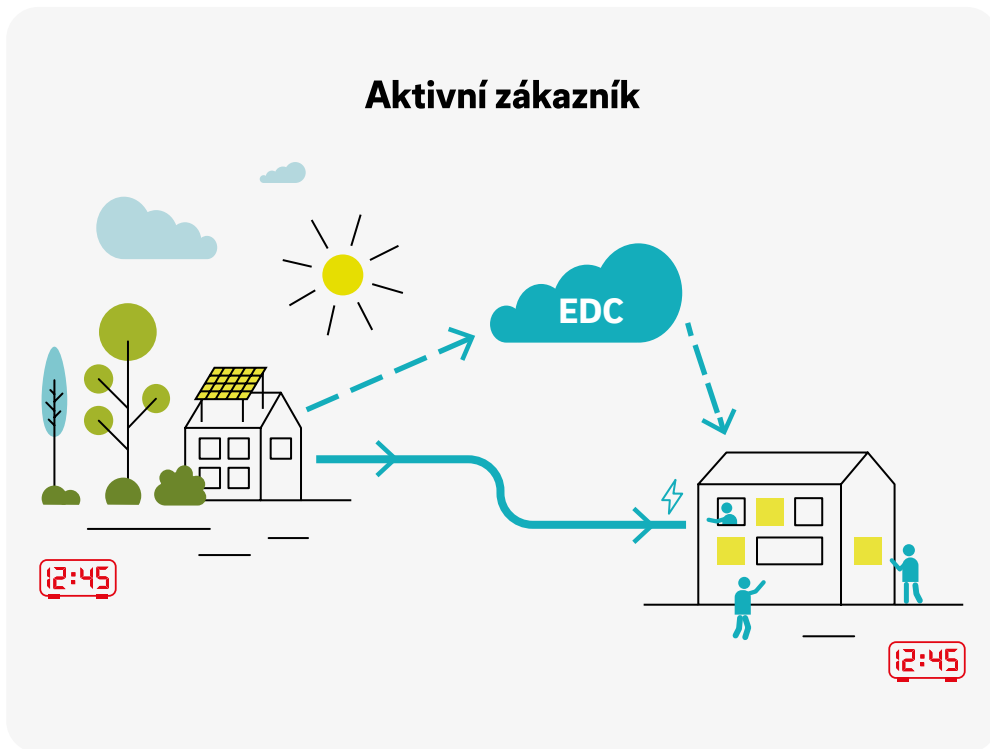
- ✓ Ať už se přidáte do jakékoliv skupiny sdílení, ideální je, **aby se jednotliví členové doplňovali**. Ke sdílení dochází v reálném čase, v 15minutovém okně, a je proto důležité, aby výrobci vyráběli ve chvíli, kdy energii ostatní členové spotřebují. Nevyužité přebytky nemůžete skladovat, tvoří tedy přetok do sítě dle smlouvy na výkup.
- ✓ **Účast ve sdílení není závislá na tom, u kterého distributora jste** – výrobce může být v distribučním území EG.D a odběratel třeba ČEZ Distribuce.
- ✓ S cenou je to tak, že poplatek za sdílenou elektřinu si stanovujete uvnitř skupiny. Bez ohledu na cenu, kterou si ve skupině za sdílenou elektřinu nastavíte, spotřebitel vždy musí platit **regulovanou složku ceny elektřiny**. Výjimkou je sdílení v rámci jednoho objektu na základě vyhlášky o pravidlech trhu s elektřinou. V takovém případě nevyužíváte ke sdílení distribuční soustavu, a proto distribuční poplatky neplatíte.
- ✓ Kvůli administrativní náročnosti zatím **nemůžete být s jedním odběrným místem členem více skupin sdílení**. Skupinu ale můžete kdykoliv opustit a připojit se do jiné.
- ✓ Všechny skupiny sdílení se **musí registrovat do EDC**. Platí to i pro všechny stávající účastníky sdílení v rámci bytového domu. I ti **se musí registrovat do EDC, a to nejpozději do konce roku 2024**.

Sdílení v praxi: Aktivní zákazník

Tuto skupinu sdílení stačí **zaregistrovat u Elektroenergetického datového centra (EDC)**.

Zapojit se může maximálně 11 členů, počítají se výrobci i odběratelé, a sdílet můžete napříč celým Českem, neplatí žádné územní omezení. Členy skupiny sdílení mohou být domácnosti, podniky všech velikostí nebo například obecní úřad.

Sdílenou elektřinu můžete jako výrobce nabízet zadarmo, nebo za poplatek podle vašeho uvážení.

Co zvážit před založením Aktivního zákazníka

- ✓ Využijete stávající zdroje výroby energie, nebo zainvestujete do nových? Ověřte, jaká oprávnění, případně licence budete potřebovat.
- ✓ Promyslete, koho do skupiny zapojíte. Rodinu? Sousedy? Přátele? Firmy v okolí?
- ✓ Jaká pravidla si ve skupině nastavíte? Kolik si za sdílenou elektřinu budete účtovat? Budete chtít smlouvy řešit přes nějakého právního poradce?
- ✓ Jak elektřinu rozdělíte? To, kdo a kolik energie dostane, nastavíte v tzv. alokačním klíči a indexu priorit.
- ✓ Kdo bude mít na starosti registraci a koordinaci skupiny? Bude za to mít nějakou odměnu?

Pokud potřebujete provést registraci Aktivního zákazníka do EDC, rádi vám pomůžeme.

Sdílení v praxi: Energetické společenství

Více členů, stabilnější dodávky čisté energie a ještě větší dopad na rozvoj komunity. Energetické společenství je ideální pro ambiciózní projekty, **zatím ale funguje v provizorním režimu.**

Omezení se až do 1. 7. 2026 týkají:

- počtu odběrných míst: limit je zatím 1 000
- územního omezení: sdílet můžete maximálně mezi třemi sousedními obcemi s rozšířenou působností nebo v rámci katastru hlavního města Prahy

Zatímco Aktivního zákazníka stačí jen zaregistrovat u EDC, pro Energetické společenství musíte mít založenou právnickou osobu a registrovat ji u Energetického regulačního úřadu. Jaký typ právnické osoby zvolíte, je na vás – musíte jen splnit podmínku a zvolit typ organizace, který umožňuje minimálně třetinu zisku vracet do komunity,

například v podobě investice do další energetické infrastruktury. Tuto podmínku splňuje **spolek, družstvo nebo společnost s ručením omezeným (s.r.o.)**. K EDC se registrujete až potom.

Pokud založíte spolek, musíte ze zákona veškerý zisk investovat do svých aktivit – třeba do dalšího rozvoje energetiky, tvorby pracovních míst nebo do jiné formy podpory komunity.

Co zvážit před založením Energetického společenství

- ✓ Promyslete, koho do společenství zapojit a dejte dohromady zakládající skupinu. Iniciátorem může být starosta nebo starostka, podnikatel/ka nebo parta přátel.
- ✓ Zvažte cíl projektu. Proč společenství zakládáte, jak prospěje komunitě, kdo z něj bude mít užitek, jaké zdroje pro výrobu energie využijete...
- ✓ Jak si rozdělíte role? Kdo bude koordinátor, předseda, právník, technik a další role?
- ✓ Promyslete, jestli nedává smysl začít nejdřív v malém – udělat nejdřív „pilot“ projektu, třeba v režimu Aktivního zákazníka, a až pak se pustit do velkých cílů.

**Pokud potřebujete provést registraci
Energetického společenství u EDC, obraťte se na nás.**

Rozdíly: Aktivní zákazník vs. Energetické společenství

Oba modely sdílení slouží k jinému účelu a trochu odlišně fungují. Hlavní rozdíly shrnujeme v tabulce:

Aktivní zákazník

- ✓ Ideální pro malé či zkušební projekty (např. firemní nebo obecní), sdílení s rodinou, sousedy a podobně
- ✓ Sdílení je možné napříč celým Českem
- ✓ Zapojení maximálně 11 odběrných míst (limit platí pro výrobce a spotřebitele dohromady)

Energetické společenství

- ✓ Ideální pro větší projekty
- ✓ Dočasné územní omezení: sdílet lze pouze na území 3 sousedících obcí s rozšířenou působností nebo Prahy (omezení platí do 1. 7. 2026)
- ✓ Dočasné omezení počtu odběrných míst na maximálně 1 000 (omezení platí do 1. 7. 2026)
- ✓ Podmínkou je právní forma (družstvo, spolek nebo s.r.o.)

Sdílení v jednom objektu bez poplatků za distribuci

Od roku 2023 můžete v Česku sdílet elektřinu také **v rámci jednoho objektu** za jednu domovní skříň, typicky v bytovém domě – pomocí domovních rozvodů, kdy pro sdílení nevyužíváte distribuční soustavu. Týká se to například činžáků a paneláků nebo domů s více bytovými jednotkami. Elektřinu vyrábíte zdrojem umístěným v objektu, například za pomoci fotovoltaické elektrárny na střeše, a rozdělujete mezi jednotlivé byty. Tento způsob sdílení je specifický v tom, že elektřinu

můžete mít úplně zdarma. Jelikož ke sdílení nevyužíváte distribuční soustavu, neplatíte u této elektřiny distribuční poplatky.

Nově platí, že se zájemci o sdílení v rámci jednoho domu **musí registrovat u EDC**, které je mozkiem komunitní energetiky v Česku a funguje od srpna 2024. Stačí, když se zaregistruje jen správce skupiny a držitel smlouvy o připojení dané výroby – **s registrací vám rádi pomůžeme**. Pokud tedy už v tomto režimu sdílíte, musíte se u EDC zpětně registrovat.

Pokud potřebujete provést sdílením v rámci jednoho objektu, rádi vám pomůžeme.

Jak na to?

- ✓ Nejdříve se domluvte se sousedy, v rámci bytového družstva nebo společenství vlastníků jednotek a sepište o sdílení elektřiny dohodu.
- ✓ Uvedte v ní orientační spotřebu domu, způsob, jakým si elektřinu rozdělíte (podle tzv. alokačního klíče, odvíjet se může od plochy jednotlivých bytů) i to, jak mezi sebe rozdělíte případnou vstupní investici.

Proč ke sdílení potřebujete chytrý elektroměr

Při sdílení elektřiny se výroba a spotřeba musí potkat v časovém okně 15 minut.

Aby mohli distributoři sledovat spotřebu i výrobu, musí mít všichni členové sdílení nainstalovaný chytrý elektroměr, který umožňuje průběhové měření a poskytuje potřebná data.

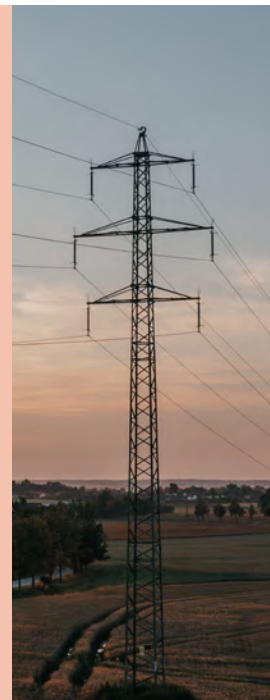
Chytré elektroměry už mají všichni majitelé fotovoltaiky. Pokud ho ještě nemáte, žádat o něj sami nemusíte – pokud se zapojíte do skupiny sdílení, podá za vás automaticky žádost EDC. Pokud to stav vašeho odběrného místa umožňuje, do tří měsíců by vám pak měl distributor zařízení nainstalovat, a to zdarma.

Dopad sdílení na distribuční soustavu

Samotné sdílení elektřiny je pouhá účetní operace, která distribuční soustavu přímo nezatíží. Výzvou ale může být připojení dalších zdrojů obnovitelné energie, třeba solárních elektráren, **do soustavy v lokalitě, kde je už kapacita distribuční soustavy přetížena.**

Pokud nad zapojením zdroje do sítě teprve uvažujete, ověřte si nejdřív možnost připojení u svého distributora. Třeba u EG.D se můžete předem na tzv. mapě připojitelnosti podívat, jak je to s kapacitou u vás.

Každé odběrné místo musí mít nainstalovaný chytrý elektroměr.

Alokační klíč a index priorit

Aby bylo jasné, kolik energie od výrobců putuje a kam, je nutné v rámci každé skupiny sdílení určit tzv. alokační klíč. Ten rozvrhuje rozdělení energie do jednotlivých odběrných míst. EDC díky tomuto nastavení alokačních klíčů pro jednotlivá spotřební místa může vyrobenou elektřinu rozdělit.

Alokační klíč si sami nastavíte v rámci skupiny sdílení a je vhodné ho optimalizovat například tak, ať odběratel s nejvyšší spotřebou dostane nejvíce elektřiny. Pamatujte, že vyrobená elektřina se musí spotřebovat během 15minutového intervalu, případné přebytky se automaticky posílají do sítě.

3 metody alokačního klíče

Statická

Elektřina se rozdělí podle předem nastavených procentních podílů. Pokud ji daný člen zrovna nespotřebuje, není možné ji přerozdělit mezi další členy ve skupině, kteří by ji třeba zrovna využili. Nevýhodou statického alokačního klíče je, že nevede k maximálnímu využití energie ve skupině – nevyužitá energie se prodá do sítě jako přebytek. Až do 1. 7. 2026 můžete využít pouze tuto metodu.

Dynamická

Metoda zohledňuje aktuální spotřebu každého účastníka sdílení – nejvíce energie dostane ten, kdo ji v daný moment nejvíce spotřebovává. Metoda motivuje k synchronizaci výroby a spotřeby, může ale zvýhodňovat členy, kteří mají oproti ostatním vysokou spotřebu.

Hybridní (kombinovaná)

Rozdělování energie probíhá na 2 kola. Nejdřív se část energie rozdělí staticky podle předem stanovených procentních podílů. Ve druhém kole pak dynamicky, takže nejvíce energie dostane člen, který jí zrovna spotřebovává nejvíce. Tato metoda je nejspravedlivější – každý člen dostane svůj podíl a zbytek se rozdělí podle aktuální spotřeby.

Alokační klíč si určujete sami a nahlašujete ho u EDC. Protože zatím fungujeme v provizorním režimu sdílení, rozdělovat elektřinu můžete **pouze na základě statické metody**. Konkrétně teď funguje statická a statická iterační metoda (s opakováním – alokace se přepočte 5×, což částečně nahrazuje dynamickou metodu).

Do budoucna se plánuje zahrnout možnost využití i dynamické nebo hybridní metody. Kromě alokačního klíče musíte určit i **index priorit** pro jednotlivá odběrná místa. Index říká pořadí výroben, ze kterých dané odběrné místo energii čerpá dle alokačního klíče. **S nastavením klíče i indexu vám v E.ONu rádi poradíme.**

Kolik za sdílení elektřiny zaplatíte

K pochopení toho, jak se vám cena za elektřinu změní poté, co se zapojíte do sdílení energií, je potřeba vědět, z čeho se skládá. Tvoří ji dvě složky – neregulovaná a regulovaná.

Neregulovaná složka

Neregulovaná složka je **cena za silovou elektřinu**, kterou určuje váš dodavatel energie.

Máte ji ve svém ceníku, který je součástí smlouvy.

Regulovaná složka

Regulovanou složku určuje Energetický regulační úřad (ERÚ) v cenovém rozhodnutí. Na jeho základě aktualizují vždycky koncem roku jednotliví distributoři svoje ceníky. Tato složka zahrnuje **poplatky s distribucí elektřiny a organizací trhu**.

Regulovanou složku konkrétně tvoří zejména: distribuční poplatek, poplatek za rezervovaný příkon, poplatek operátorovi trhu (od července 2024 přejmenovaný na provoz nesítové infrastruktury), poplatek za systémové služby a poplatek za obnovitelné zdroje energie (POZE).

Ve výsledku tak regulovaná složka tvoří dohromady přibližně **polovinu celkové ceny energie**. Přesný podíl záleží na distribuční sazbě a distribučním území, protože ERÚ pro každé stanovuje mírně odlišnou výši plateb.

Důležité je, že tuto složku nemůžete jako koncový zákazník ovlivnit, a neovlivníte ji ani výběrem dodavatele.

Jak se změní vaše cena po zapojení do komunitní energetiky

Pokud se zapojíte do komunitní energetiky a **začnete využívat sdílenou energii**, můžete na elektřině ušetřit.

Platí to ale jen v případě, kdy se v rámci skupiny sdílení domluvíte na nižší ceně neregulované části ceny (dodávky elektřiny), než jakou byste platili svému dodavateli. Regulovanou složku ceny elektřiny budete hradit i nadále, sdílení na ni nemá žádný vliv.

Když se tedy v rámci skupiny sdílení, třeba v rodině, domluvíte, že si budete vyrobenou energii **sdílet zdarma**, pořád budete hradit přibližně polovinu celkové současné ceny elektřiny. A to proto, že při sdílení využíváte distribuční soustavu.

Výjimkou je sdílení elektřiny v rámci **jednoho bytového objektu za jednu domovní skříň**. V tomto modelu sdílení nevyužíváte distribuční soustavu, a proto za sdílenou energii nehradíte cenu za distribuci. Elektřinu tak můžete mít zdarma, pokud se takto domluvíte s ostatními členy domu.

Pro jistotu ale u EDC nebo svého distributora ověřte, jestli není výrobná připojena na stejném elektroměru jako některé z odběrných míst ve sdílení.

Dále se může stát, že budete hradit i **další poplatky**, které se sdílením souvisí. Mohou se například vázat na registraci skupiny sdílení do EDC, příkladem je poplatek za ověření podpisů u notáře.

Příklady: Komunitní energetiku využijí rodiny, obce i podnikatelé

Příklady subjektů, které se do komunitní energetiky mohou zapojit:

✓ **chalupář** – elektřinou z fotovoltaiky na střeše chalupy zásobuje svůj byt

✓ **skupina sousedů**

✓ **bytové družstvo** – sdílí elektřinu v rámci bytovky přes domovní vedení

✓ **rodina** – sdílení s rodiči, dětmi, tetou a strýcem z druhé strany republiky

✓ **obec** – v malém i velkém měřítku – energii vyrábí fotovoltaika, větrná elektrárna nebo třeba kotelna na biomasu

✓ **městská čtvrť**

✓ **řetězec hotelů nebo supermarketů**

✓ **zemědělská farma**

✓ **průmyslový areál**

✓ **neziskové organizace**

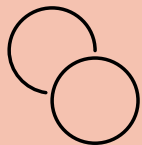
✓ **vysokoškolský kampus**

Příklad: Z chalupy do paneláku

Přestavte si to třeba tak, že máte chalupu v Beskydech. Na střechu chalupy jste nainstalovali fotovoltaickou elektrárnou, ta vyrábí elektřinu, kterou vy spotřebováváte ve svém bytě v Hradci Králové. Další část sdílíte se sousedy. A další se svými rodiči v Praze.

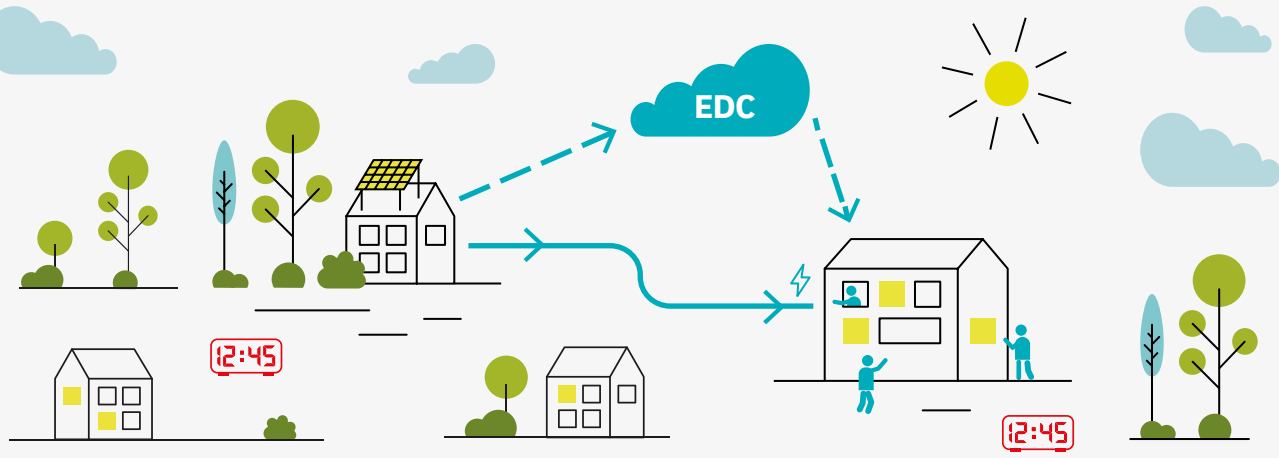
Pro podobné menší projekty je ideální založit skupinu sdílení **Aktivní zákazník**. Zapojit se může až 11 členů s tím, že se počítají se výrobci i spotřebitelé. V této skupině lze sdílet v rámci celého Česka a stačí se jen zaregistrovat u Elektroenergetického datového centra (EDC).

Sdílenou elektřinu můžete sdílet zadarmo, ale i za **poplatek dle svého uvážení**. Pokud dodávku elektřiny finančně ohodnotíte, zakotvíte ji ve smlouvě s ostatními členy skupiny, a to včetně

způsobu vyúčtování a platby. A jak vysokou cenu zvolit? Cena by měla být logicky nižší než v ceníku dodavatele.

Aktivní zákazník

Pokud máte fotovoltaiku na střeše domu, kde bydlíte, sdílíte pouze elektřinu, kterou sami nespotřebujete.

Příklad: Sdílení se sousedy

Pokud máte fajn sousedy, můžete se domluvit a vzájemně si sdílet energii například z fotovoltaiik. Do 11 členů je pro vás opět ideální skupina Aktivní zákazník. Jen pozor, **do jednoho odběrného místa můžete sdílet elektřinu maximálně z pěti výroben**. A taky – jeden zákazník může být členem právě jedné skupiny sdílení.

Pokud by vám časem 11 členů ve skupině nestačilo, můžete si založit společenství. Jen v takovém případě už musíte založit organizaci, třeba spolek, družstvo nebo společnost s ručením omezeným. Limit počtu odběrných míst se vám tím zvedne na 1 000, takže můžete do sdílení zapojit klidně celou obec. Detaily najdete na **straně 18**.

Ukázkovým příkladem spolupráce v obci je **belgické družstvo Ecopower**.

V roce 1991 se skupina občanů z městečka Rotselaar rozhodla sdílet čistou energii mezi sousedy.

Začalo to malým projektem a dnes čistou energii z fotovoltaiiky, větrných elektráren a vodního mlýnu zásobují tisíce lidí a vznikly díky tomu desítky pracovních míst.

Příklad: Sdílení elektřiny v obci

Experti z EGÚ Brno, což je firma se specializací na energetické poradenství, vytvořili v roce 2022 tzv. **potenciálovou studii**, ve které zjistili, že komunitní energetika **může v obcích pokrýt až 80 % spotřeby elektřiny** všech domácností. Potenciál je tedy obrovský. Obec má obvykle více možností výroby elektřiny, kromě fotovoltaiky je tu potenciál

větrných elektráren, vodních mlýnů nebo výroben z biomasy. A veškerou vyrobenou energii pak může sdílet se svými občany. Vymyslet můžete projekt, který bude čistou energií zásobovat několik klíčových budov, zaměří se na sociálně slabší rodiny a nebo podpoří úplně celou obec.

Skvělou inspirací je obec **Kněžice u Městce Králové**. Jde o první českou energeticky soběstačnou obec, která byla mimo jiné finalistou 14. ročníku naší ekologické soutěže E.ON Energy Globe. V obci mají **kotelnu na biomasu**, kde spalují štěpku, slámu, likvidují zbytky jídla z okolních restaurací, jídelen i nemocnic a v teplo dokáží přeměnit také odpad z fekálního vozu. Vyrobená tepelná energie pak zásobuje všechny domácnosti v obci, radnici i školku. Obdobný projekt nyní mohou naplánovat také s elektřinou.

Kněžice u Městce Králové

Příklad: Průmyslový areál či supermarket

Průmyslové areály, kde máte k dispozici tisíce metrů čtverečních střech skladů nebo výrobních hal, jsou pro komunitní energetiku jako stvořené. Firma může vyrobenou elektřinou ze střechy skladové haly pohánět svoje další provozy nebo administrativní budovy napříč

republikou, případně energii sdílet lokálně s dalšími firmami v areálu.

Podobný příklad jsou supermarkety, které mohou sdílet energii napříč svými obchody po celé republice nebo se na sdílení domluví s místními firmami.

Ve Velké Británii se obchodní řetězec Iceland, který prodává mražené výrobky, dohodl se společností Octopus Energy Generation na zásobování supermarketů energií ze slunce. Konkrétně do 150 supermarketů bude dodávat čistou energii solární farma, kterou Octopus spravuje. Za jeden rok půjde o cca 64 GWh čisté energie, což celkem pokryje 14 % energie daných supermarketů. Podobný model sdílení lze půjde i v Česku ve skupině Energetické společenství.

Checklist: Jak na sdílení elektřiny krok po kroku

Do komunitní energetiky se zapojíte dvěma způsoby: buď založíte skupinu sdílení, nebo se přidáte do stávající skupiny. Pokud chcete realizovat vlastní projekt, využijte náš checklist.

Tohle udělejte jako první

☐ Promyslete, koho zapojíte

Ať zapojíte rodinu, přátele nebo celou obec, poskládejte členy skupiny tak, ať výrobce vyrábí elektřinu ve chvíli, kdy ji ostatní zužitkují. Porovnejte si profily výroby a spotřeby přes den, měsíc, ale i v ročních obdobích. Podle toho později nastavíte alokační klíč a index priorit.

☐ Zvolte skupinu sdílení

Podle velikosti vašeho projektu zvolte skupinu

sdílení – Aktivní zákazník (do 11 členů) nebo Energetické společenství (zatím do 1 000 členů). Sdílet můžete případně i v rámci jednoho objektu. Dopředu si prostudujte náležitosti dané skupiny a případná provizorní omezení.

☐ Využijete stávající zdroje? Zainvestujete do nových?

Sdílení elektřiny vám může pomoci urychlit návratnost stávající výroby elektřiny a nebo financování nového zdroje.

☐ Promyslete financování

Pokud se zainvestujete do nového zdroje, zvažte dotaci (třeba program Nová zelená úsporám, RES+ či KOMUNERG) a také způsob předfinancování dotace se totiž proplácí až zpětně. Zajímavým řešením je i podílové investování či skupinové financování, tzv. crowdfunding.

☐ Komunikujte

Pokud se použít do většího projektu, třeba v obci, dejte o tom lidem dostatečně vědět.

Veřejně sdílejte svou vizi a strategii, využijte sociální síť nebo uspořádejte na téma komunitní energetiky přednášku.

Příprava na sdílení

☐ Dohodněte se uvnitř skupiny

Kdo s kým bude energii sdílet, za jakých podmínek, a za kolik. Pokud se dohodnete na zpoplatnění elektřiny, zohledněte cenu ve smlouvě mezi členy, kde upřesníte i způsob vyúčtování a platby.

☐ Zaregistrujte se u EDC

Registrace běží od 1. srpna 2024 na webu EDC. Registrovat se musí budoucí správce skupiny, případně provozovatel každé výroby,

pokud jde o jinou osobu. Počítejte s tím, že to nebude raz dva a celý proces se může protáhnout.

Od zahájení registrace má EDC 20 dnů na přípravu návrhu smlouvy o přístupu do informačního systému EDC.

Poté, co máte schválenou smlouvu, můžete registrovat výroby energie, následně vytvořit skupinu sdílení a až poté přiřadit odběrná místa – těm pak přiřadíte alokační klíč a index priorit.

☐ Instalace chytrých elektroměrů

Všichni členové sdílení musí mít chytré elektroměry, které umožňují průběhové měření elektřiny. Už teď je mají všichni, kteří vlastní fotovoltaiku.

Pokud nějaký člen chytrý elektroměr nemá, žádat o něj sám nemusí

– **žádost automaticky podává EDC** při registraci skupiny. Do tří měsíců by měl distributor zařízení nainstalovat, a to zdarma.

Po několika měsících sdílení

☐ Sdílení vyhodnoťte

Možná zjistíte, že váš alokační klíč není maximálně efektivní nebo dává smysl změnit index priorit.

Pokud jste začali s menším projektem, zvažte, jestli není na místě zapojit více členů, více výroben nebo se pustit do nových investic.

Harmonogram Lex OZE II

Novela Lex OZE II vstoupila v platnost na začátku roku 2024 a jednotlivá opatření se uvolňují postupně. Podívejte se na harmonogram toho, co nás čeká a kdy.

31. 12. 2023

Novela Lex OZE II vstupuje v platnost

→ Můžete si založit **Energetické společenství** a zaregistrovat ji u Energetického regulačního úřadu (ERÚ).

Září 2024

Začátek sdílení energie

→ Aktivní zákazník sdílí po celém Česku (mezi max. 11 členy).
→ Energetické společenství zatím sdílí v omezeném provozu – mezi maximálně 3 sousedícími obcemi s rozšířenou působností a nebo v Praze, a to mezi maximálně 1 000 odběrnými místy.

1. 8. 2024

Spuštění informačního systému Elektroenergetického datového centra (EDC) pro registrace do sdílení

→ U EDC si můžete zaregistrovat skupinu sdílení, a to Energetické společenství i Aktivního zákazníka.

1. 7. 2026

Sdílení energie bez omezení

→ EDC by mělo spustit plnou verzi informačního systému, který odstraní dosavadní omezení – Energetická společenství budou moci sdílet energii bez omezení území i počtu členů.

Co nás čeká dál

Očekáváme navazující novelu tzv. Lex OZE III, která má platit od ledna roku 2025. Přinese další drobná vylepšení, jak zefektivnit komunitní energetiku – konkrétně způsoby toho, jak zvýšit podíl energie

Akumulace se týká ukládání energie z obnovitelných zdrojů, ať ji občané využijí co nejefektivněji. Akumulační technologie pomohou překlenout časové rozdíly mezi výrobou a spotřebou energie.

V praxi to znamená **výstavbu a využívání velkých bateriových úložišť**, která poslouží k ukládání přebytků energie na pozdější využití – což zase o trochu víc pomůže zvýšit odolnost komunit a podpoří jejich nezávislost na centralizovaných zdrojích.

z obnovitelných zdrojů, kterou vyrábíme a spotřebováváme v Česku. Stanovuje totiž pravidla pro dva zásadní mechanismy, tzv. akumulaci a agregaci flexibility.

Agregace flexibility je proces, který si představte jako skládačku – umožní sestavovat spoustu malých výrobních nebo spotřebních bodů do jednoho velkého celku.

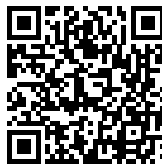
Cílem je, aby byla výroba i spotřeba energie v co největší rovnováze. A aby dispečeri, kteří mají na starosti stabilitu sítě, mohli lépe odhadovat průběh výroby i spotřeby energie. To je důležité k zajištění stability a maximální efektivity distribuční soustavy, hlavně ve chvílích, kdy dochází k výkyvům.

Máte ke komunitní energetice otázky?

Dejte nám vědět, rádi poradíme. Provedeme vás i registrací do EDC, pomůžeme s nastavením alokačního klíče a s veškerým papírováním okolo.

Chci vědět víc

E.ON Energie, a.s.
F. A. Gerstnera 2151/6
České Budějovice 7
370 01 České Budějovice

eon.cz